

Usmernenie MPSVR SR

k priebežnému testovaniu zamestnancov a prijímateľov sociálnych služieb na ochorenie COVID – 19 v 2. vlne pandémie

S cieľom predísť ďalšiemu zhoršovaniu epidemiologickej situácie a nárastu počtu infikovaných zamestnancov alebo prijímateľov sociálnych služieb v zmysle pandemického plánu v 3. fáze je do prioritnej oblasti práce zaradené testovanie zamestnancov a prijímateľov sociálnych služieb na ochorenie COVID – 19 orientačnými rýchlotestami (antigénovými testami).

Základné informácie

1. Distribúciu orientačných rýchlotestov pre zariadenia sociálnych služieb zabezpečuje príslušný vyšší územný celok (VÚC).
2. Testovanie zamestnancov a prijímateľov sociálnych služieb vykonáva kvalifikovaný zdravotnícky pracovník – sestra, alebo zmluvný lekár poskytovateľa sociálnych služieb.
3. V prípade, že poskytovateľ nemá sestru postupuje podľa **bodu C.** tohto usmernenia.
4. Testovanie na prítomnosť ochorenia COVID – 19 sa bude vykonávať rýchlotestom.
5. Narábanie s odpadom sa riadi osobitnými pravidlami – Príloha č. 1.
6. Testovanie jednotlivých druhov a foriem sociálnych služieb bude prebiehať nasledovnej frekvencií:

Druh/forma sociálnej služby	Testovanie prijímateľov	Testovanie zamestnancov
Pobytové zariadenia podmienené odkázanosťou (Zariadenie podporovaného bývania, Zariadenie pre seniorov, Zariadenie opatrovateľskej služby, Rehabilitačné stredisko, Domov sociálnych služieb, Špecializované zariadenie)	Každý prijímateľ raz za 14 dní a priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu	Každý zamestnanec raz za 14 dní a priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu
Ambulantné zariadenia podmienené odkázanosťou	Priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu	Každý zamestnanec raz za 14 dní a priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu
Domáca opatrovateľská služba	Netestuje sa v rámci testovania v sociálnych službách	Priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu
Pobytové zariadenia krízovej intervencie (útulok, Domov na pol ceste, Zariadenie núdzového bývania)	Priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu	Každý zamestnanec raz za mesiac a priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu
Ambulantné zariadenia krízovej intervencie (nízkoprah, Integrované centrum, Komunitné centrum) a nocľahárne	Priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu	Každý zamestnanec raz za mesiac a priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu
Terénna služba krízovej intervencie	Netestuje sa v rámci testovania v sociálnych službách	Priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu
Sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia ako samostatná odborná činnosť, Služba včasnej intervencie	Netestuje sa v rámci testovania v sociálnych službách	Priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu
Podporné služby (denné centrum, podpora samost. bývania, jedáleň, práčovňa, stredisko osobnej hygieny)	Netestuje sa v rámci testovania v sociálnych službách	Priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu
Jasle	Netestuje sa v rámci testovania v sociálnych službách	Priebežne podľa potreby*, semaforu a krízového plánu

* podľa potreby sa odporúča s prihliadnutím na epidemiologický vývoj v území testovať:

- **prijímateľ** pri príznakoch infekčného ochorenia, pri prijímaní/návrate klienta z ústavného zdravotníckeho zariadenia alebo z domáceho prostredia, po ukončenej karanténe a pod.
- **zamestnanec** pri príznakoch infekčného ochorenia, pri návrate na pracovisko po PN, OČR, po ukončenej karanténe a pod.

Detailnejšie informácie

A. Distribúciu orientačných rýchlotestov na koronavírus pre zariadenia sociálnych služieb zabezpečuje príslušný VÚC

- Orientačné rýchlotesty na koronavírus obsahujú v jednom balení 25 rýchlotestov. Expedované budú na VÚC zo skladu štátnych hmotných rezerv, kde si ich zástupca VÚC prevezme. Vzhľadom na balenia testov odporúčame zvážiť pri zariadeniach s menším počtom testovaných, aby distribúciu do prevádzky robil priamo pracovník vykonávajúci testovanie vykonávať, ktorý prinesie so sebou materiálne vybavenie pre testovanie vrátane rýchlotestov, najmä pri prevádzkach, ktoré nemajú k dispozícii vlastnú sestru.
- VÚC na základe požiadavky poskytovateľa sociálnych služieb podľa počtu zamestnancov a prijímateľov zariadenia sociálnych služieb pridelí rýchlotesty .
- Spôsob a časy distribúcie rýchlotestov jednotlivým poskytovateľom, určí príslušný VÚC.

B. Príprava na testovanie a vykonanie testovania u poskytovateľov s prítomnosťou vlastného zdravotníckeho pracovníka.

- Poskytovateľ neodkladne určí sestru (alebo viacero sestier), ktorá bude vykonávať testovanie.
- Určená sestra absolvuje poučenie prostredníctvom inštruktážnych materiálov dostupných na: <https://drive.google.com/file/d/1J0ugOd0Z0Ayp63UbxN-iCwqdbGAyAzIE/view>
- Poskytovateľ vykoná testovanie zamestnancov a prijímateľov sociálnych služieb na základe poučenia a video inštruktáže MZ SR. V prípade, že miesto výkonu sestry je vo viacerých zariadeniach sociálnych služieb, môže vykonávať testovanie v každom z týchto zariadení.
- Poskytovateľ uskladní testy predpísaným spôsobom podľa návodu výrobcu, ktorý je súčasťou balenia.
- Zber a likvidáciu odpadu vznikajúceho pri testovaní poskytovateľ vykonáva podľa prílohy č. 1.
- **Každý deň po ukončení testovania** orientačným rýchlotestom COVID-19 v zariadení **zaznamená poskytovateľ do reportovacieho systému výsledky** testovania na link: <https://www.standardnepostupy.sk/oznamovanie-vysledkov-testov-s-rychlotestmi/>

C. Príprava na testovanie a vykonanie testovania u poskytovateľov, ktorí sú bez vlastného zdravotníckeho pracovníka

- Poskytovateľ, ktorý v prevádzke sociálnych služieb nemá sestru, alebo je neprítomná z dôvodu PN, OČR, karantény a pod. a preto nevie zabezpečiť testovanie prostredníctvom vlastného personálu, odporúčame využiť nasledovné možnosti:
 - prostredníctvom ADOS,
 - prostredníctvom mobilného odberného miesta,
 - prostredníctvom ošetrojúceho lekára, respektíve sestry ošetrojúceho lekára,
 - prostredníctvom sestry iného poskytovateľa.
- Likvidáciu odpadu z testovania a reportovanie na dennej báze v takomto prípade vykonáva ten, kto vykonáva testovanie.
- Na účely úhrady zvýšených výdavkov spojených so zabezpečením testovania môže poskytovateľ sociálnej služby podať žiadosť o poskytnutie dotácie na humanitárnu pomoc pre právnické osoby <https://www.employment.gov.sk/sk/koronavirus-pracovna-socialna-oblast/humanitarna-pomoc/>

D. Postup, ak je osoba pozitívna pri testovaní na COVID-19

- Na základe pozitívneho výsledku testovania rýchlotestom sa neodkladne pristupuje k nariadeniu príslušných protiepidemických opatrení, vrátane karantény osôb podozrivých z nákazy.
- Epidemiologické vyšetovanie zabezpečujú epidemiológovia územne príslušného RÚVZ.
- V prevádzke sú nariadené režimové opatrenia (hygienické a protiepidemické).

- Po potvrdení positivity COVID-19 metódou RT-PCR je potrebné kontaktovať príslušný RÚVZ ako aj príslušného všeobecného lekára, s ktorým má osoba uzavretú dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti.
- V prípade positivity je aktivovaný ALERT systém (systém včasnej reakcie a odpovede na podnet) regionálne príslušným infektologickým pracoviskom v spolupráci s RÚVZ, ktoré ALERT vyhodnotí a rozhodne o následnom manažmente pozitívnych na PCR prítomnosť SARS-CoV-2 u poskytovateľa.
- Ďalší postup je potrebné realizovať v súčinnosti s príslušným RÚVZ, ktorý nariaďuje adekvátne protiepidemické opatrenia.

Doplňujúce informácie

- U zamestnancov a prijímateľov sociálnych služieb, ktorí už boli na prítomnosť koronavírusu testovaní metódou RT-PCR alebo antigénovým testom s negatívnym výsledkom mimo testovania v sociálnych službách sa test bude vykonávať najskôr po uplynutí 14/30 dní od posledného testovania v závislosti od druhu sociálnej služby.
- V prípade, ak počet doručených testov nebude postačovať, najmä z dôvodu chýb, poškodenia alebo závadnosti testu, je nutné neodkladne odoslať požiadavku na príslušný VÚC, ktorý po dohode neodkladne doručí chýbajúce testy.
- Po vykonaní testov metódou RT-PCR bude poskytovateľ o výsledku informovaný cez RÚVZ, ktorý aktivuje cestou regionálne príslušného infektologického pracoviska ALERT systém a prešetrí situáciu telemedicínou alebo na mieste a rozhodne o následnom manažmente pozitívnych pacientov.
- Osobné ochranné prostriedky zabezpečuje poskytovateľ sociálnych služieb ak vykonáva testovanie vlastným personálom.
- V prípade nezrovnalostí v počte zaslaných testov voči požiadavke, alebo v prípade iných nezrovnalostí, je potrebné uvedené skutočnosti koordinovať s VÚC.
- V prípade ak vznikne potreba na navýšenie rýchlotestov, túto požiadavku je potrebné zaslať z VÚC neodkladne na MPSVR SR.
- Ak by bolo potrebné doškoliť personál na testovanie, je možné zorganizovať preškolenie sestier na okresnom odbornom mieste.
- Odôvodnenosť potreby testovania je naviazaná na § 5 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, podľa ktorého je zamestnávateľ povinný uplatňovať všeobecné zásady prevencie pri vykonávaní opatrení nevyhnutných na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pričom k všeobecným zásadám prevencie patrí aj vylúčenie nebezpečenstva a z neho vyplývajúceho rizika, ako aj posudzovanie rizika, ktoré nemožno vylúčiť. Zamestnávateľ je teda povinný posudzovať riziko na pracovisku a v prípade potreby je oprávnený prijať a vykonať vhodné opatrenia na zabezpečenie ochrany zdravia zamestnancov – vrátane vykonania pravidelného testovania na ochorenie Covid-19.

V prípade závažných problémov pri priebehu testovania kontaktujte Odbor krízového manažmentu a bezpečnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR na mailovej adrese odbkrman@employment.gov.sk.

Príloha č. 1: Zber a likvidácia odpadu vznikajúceho pri testovaní protilátok na laboratórnu diagnostiku SARS-Cov-2